

NATURVEJLEDNING OG LÆRING

LÆR I NATUREN

Naturvejledning giver enestående muligheder for oplevelser og læring ude i naturen. Naturvejlederne har høj faglighed, gode formidlingsevner, indgående kendskab til lokal natur og kulturhistorie, solid viden om et områdes faciliteter og udstyr – og stor erfaring med at udvikle ture og undervisningsforløb i naturen. Undersøgelser viser, at pædagogisk arbejde i naturen fremmer børns sundhed, læring og trivsel.

Foto: Lejre Kommune

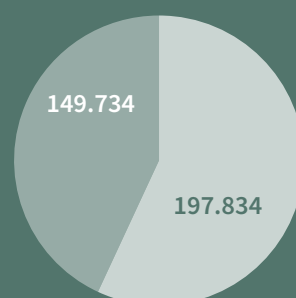
BRUG NATURVEJLEDERNE

I Danmark har vi 400 naturvejledere. Du finder dem på landets mange naturskoler og i skoletjenester, hvor de tilbyder velafprøvede ture, forløb og kurser af høj kvalitet. Naturvejledere er også ansat i kommuner som udeskolevejledere eller direkte på skoler og grønne dagtilbud.

MANGE BØRN UD

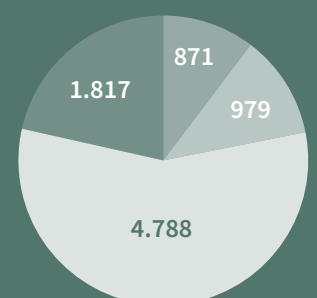
Friluftsrådet estimerer, at landets naturvejledere havde knap 350.000 personer med på ture, undervisning og arrangementer i naturen i 2018. Børn og unge udgjorde over halvdelen af naturvejledernes gæster – og undervisning over halvdelen af aktiviteterne.¹

FORDELING AF DELTAGERE MELLEM BØRN OG VOKSNE

■ Børn ■ Voksne

TUR/UNDERVISNING/ ARRANGEMENT

■ Andet ■ Forening/Organisation
■ Institution/Skoleklasse ■ Offentlig

FOR LIDT NATUR FOR BØRN

Undersøgelser viser, at danske børn kommer markant mindre ud i naturen, end deres forældre og bedsteforældre gjorde, og at naturoplevelserne bliver færre og kortere for hver generation. I dag er de 5 – 12-årige kun ude i naturen en halv time på hverdage – og hvert fjerde barn kommer slet ikke af sted.² En evaluering af Naturvejlederordningen konkluderer, at der indenfor både skole og dagtilbudsområdet er et stort ønske om tættere samarbejder med naturvejlederne – og et stort uopfyldt potentiale.³

NATUR OG LÆRING

Flere skandinaviske undersøgelser understreger naturens særlige rolle i dannelsen af børn og unge – og et britisk forskningsarbejde har i et review konkluderet, at udendørs undervisning indvirker positivt på langtidshukommelsen og peger på, at følelsesmæssige og kognitive fordele gensidigt er med til at skabe en bro for indlæringsvejen.⁴

DE SMÅ UDEBØRN

En række undersøgelser har siden 1990'erne påvist at de små børn har mange fordele af pædagogisk arbejde udenfor. Det kendte svenske studie „Ute på dagis“ fra 1997 sammenligner en bybørnehave og en udebørnehave. Bybørnene havde 8 procent sygefravær. Udebørnene havde 2,8 procent sygefravær. Udebørnene var signifikant bedre til at koncentrere sig og signifikant bedre udviklet motorisk end bybørnene. Udebørnenes leg var langt mere varieret, dynamisk, fantasirig og socialt udviklede end bybørnenes leg, som var domineret af cykler.

NY DANSK FORSKNING I UDESKOLE

Gennem de sidste 20 år er der blevet forsket en del i udeskole, dvs. regelmæssigt undervisning i naturen og kulturen i skolens nære omgivelser.

• Studiet TEACHOUT (2014-18) sammenligner udeskoleklasser, som blev undervist ude fem timer om ugen gennem ni måneder med deres parallelklasser. Overordnet viser afhandlingerne, at udeskole kan fremme elevers læsefærdigheder, sociale trivsel, indre motivation og højne det fysiske aktivitetsniveau.⁵

• Undervisningsministeriets projekt „Udvikling af udeskole“ (2013 – 17) har undersøgt elevers og læreres holdning til udeskole i fagene dansk, matematik og natur/teknologi via spørgeskemaer og fokusgruppeinterviews. Generelt var udeskoleeleverne rigtig glade for at blive undervist ude. De oplevede at det var sjovt at gå i skole, at de fungerede godt med klassekammerater, at de bevægede sig mere – og efterlyste mere udeskole. Lærerne oplevede, at eleverne lærte bedre, at udeskole tilgodeser flere elever og styrker lærerens relationer til eleverne.⁶

KRIBLE KRABLE: NYT NATURVEJLEDERTILBUD

Naturvejlederne støtter skolers og institutioners arbejde med børn og unge i naturen over hele landet.

I Naturvejlederforeningens store projekt, Krible Krable, udvikles undervisningsforløb til de 0-8-årige og kurser for pædagoger og lærere i samarbejde med mange af landets naturvejledere. Projektet, som er støttet af Novo Nordisk Fonden, har til formål at stimulere børnenes nysgerrighed på de små dyr i barnets nære omgivelser. Samtidig får børnene en tidlig erfaring med naturvidenskabelig metode.

Kilder: (1) „Naturvejlederårsstatistik for 2018“, Friluftsrådet, 2019. (2) „Slip børnene fri i naturen“, Kantar Gallup for Danmarks Naturfredningsforening, 2018. (3) „Evaluering af naturvejlederordningen“, Aleksandrinstittet og Ineva, 2016. (4) „Status på udeskole i Danmark – hvad viser forskningen“, af Erik Mygind og Niels Ejbye-Ernst, Kaskelot 2019. (5) TEACHOUT 2014 – 2018. Find samling af artikler og afhandlinger på: <https://nexus.ku.dk/forskning/idraet-individ-samfund/forskningskluster/cluster-1/projekter-cluster-1/teachout-liste/> (6) „Følgforskning fra Udvikling af Udeskole“ Niels Ejbye-Ernst et al., Undervisningsministeriet, VIA University College og Miljø og Fødevarerministeriet, 2017. Se også: https://udeskole.nu/wp-content/uploads/15_2_Følgforskning-fra-udvikling-af-udeskole.pdf

4 KVALITETS- UDDANNELSE

Foto: Lejre Kommune

NATURVEJLEDERFORENINGEN

KONTAKT

Formand@natur-vejleder.dk

FØLG OS PÅ FACEBOOK

facebook.com/

NaturvejledningDanmark

FIND DIN LOKALE NATURVEJLEDER

www.natur-vejleder.dk

Friluftsrådet

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

